De Arubaanse Courant

Uitgeefster: „De Arubaanse Courant" N.V.
Redacteur: A. Chee (Tel. thuis: 1482)
Abonnement: ƒ 2.50 per maand.

DAGBLAD VOOR ARUBA

Bureau Oranjestad: Nassaustraat 97, Tel. 1288
Agent San Nicolas: „Centrel Lunchroom", Tel. 5357
Gedrukt bij de „Aruba Drukkerij" N.V., Tel. 1277

12de Jaargang — WOENSDAG 14 JANUARI 1953 — No. 1535

Arubiana

** * De heer Ernst Bartels vertelde ons een en ander over de voorwerpen, welke dezer dagen op ons eiland werden gevonden en naar schatting vijf eeuwen oud zouden zijn. Door het al te voortvarend uitgraven van de urnen is veel beschadiging aangebracht (een der deksels is bijvoorbeeld in twee stukken gebroken) en dat is erg jammer. Voor een eventueel museum moeten die voorwerpen zo weinig mogelijk worden beschadigd, maar bovendien worden door beschadiging gegevens uitgewist die voor de geschiedschrijver van zoveel belang zijn. In het algemeen zij gezegd: degene, die ergens op ons eiland bepaalde oudheden vindt, van welke aard of vorm dan ook, wordt dringend verzoeht daarvan zo spoedig mogelijk aangifte te doen bij de politie, opdat dadelijk een deskundige kan worden gewaarschuwd. Men late het werk rusten totdat die deskundige ter plaatse is aangekomen. Het is gebleken, dat vele lieden historische voorwerpen stukslaan om vast te stellen of er zich misschien goud in bevindt. Die hoop is volkomen illusoir omdat de Indianen in het geheel geen waarde hebben gehecht aan dat edel metaal. Men doet er dus beter aan de gevonden stukken onbeschadigd te laten; onze geschiedschrijving - en naar we hopen: ons museum - zullen daarbij gebaat zijn.*

—o—

Weer krijgt Curacao buitenlands Marine-bezoek en weer vist Aruba achter het net. Het is toch wel typisch, dat het „hoofdeiland" in hoofdzaak de hoofdstukken mag blijven schrijven van de Antilliaanse geschiedenis, maar dat alles onze Arubaanse neus voorbij gaat. We geven toe, dat de Centrale Regering zetelt op Curacao, dat het hoofd van de Landsregering daar zijn residentie heeft en dat er daar nog iets meer „omgaat" dan hier - maar moeten wij dan altijd in het vergeetboekje worden genoteerd? Vier dagen buitenlands vlootbezoek aan Curacao - kon daar nog een dagje af voor Aruba? Twee stationsschepen van de Koninklijke Marine op Curacao - niets in onze Paardenbaai. Tientallen toestellen van de Luchtvaartdienst der K. M. op Curacao - niets op Dakota. De gedachte komt ons nog niet zo vreemd voor, dat ons eilandsbestuur zelf maar eens een bevriende natie moest uitnodigen voor een vlootbezoek aan ons eiland. Wij zijn hier heus geen boemannen en de bemanning zal het goed hebben in ons midden!

EERSTE AFLOSSING WORDT AFGELOST

De eerste Mariniers,, die hier kwamen om de jongens van de tweede compagnie van de Landmacht Nederlandse Antillen af te lossen (waarna genoemd onderdee werd opgeheven), zullen volgende week met de „Willemstad" van de KNSM naar Nederland terugkeren. Eenmaal is dus de tijd gekomen... maar de jongens zullen nog vaak met genoegen aan ons eiland terugdenken, waar het toch niet zo slecht dienen was. Een goede reis, jongens, en voor jullie toekomst het allerbeste! En de aflossers: hartelijk welkom op Aruba.

PASTOOR GROVE MET VERLOF

Wij vernemen, dat de Eerw. Pastoor Grove, de herder van Sta. Cruz, omstreeks 1 April met welverdiende vacantie naar Nederland zal gaan; pater R. Weenink zal de nieuwe herder van deze grote parochie zijn.

Pater R. Jansen, eertijds aalmoezenier op ons eiland, zal na zijn vacantie op Curacao blijven en wordt pastoor van Wishi.

Verlies van „Klipfontein" kost vijf millioen

Zwarte dagen voor de assurantie

AMSTERDAM, 14 Jan. - In een onderhoud met de bedrijfsleiding van de N.V. Nederlandse Lloyd, een der grootste schadeverzekerings maatschappijen, bleek dat het verlies van de „Klipfontein" de Nederlandse en buitenlandse assuradeuren op circa C.fl. 5 millioen komt te staan. Inzake de aanvaring van de „Ruys" en de „Oranje" zal waarschijnlijk naar de toedracht en de eventuele aansprakelijkheid een onderzoek worden ingesteld door de Raad voor de Scheepvaart in Amsterdam. Aan de hand van de uitslag van het onderzoek zal kunnen worden vastgesteld wie van beide eventueel schade, toegebracht aan de ander, zal hebben te vergoeden. De taxatie van deze beide schepen ligt tussen de C.fl. 15 en 20 millioen, doch de vervangingswaarde is uiteraard veel hoger. Ofschoon bijzonderheden omtrent de omvang van de schade nog niet bekend zijn zou het wel eens mogelijk kunnen zijn, dat de aangerichte schade in totaal boven de C.fl. 1 millioen zou liggen.

Wat beogen de Russen met het anti-semietisme?

MOSKOU, 13 Jan. - Het Russische blad „Izvestia" schrijft naar aanleiding van de ontdekking van een beweerde samenzwering door Russische artsen (zie ook pag. 2 - Red. A.C.) dat het een ernstige fout zou zijn uit de arrestaties de conclusie te trekken, dat er nu geen gevaar voor sabotage meer bestaat. „De agenten van buitenlandse geheime diensten zoeken voortdurend naar kwetsbare plekken onder bepaalde onstandvastige leden onzer intelligentia, die besmet zijn met het virus te kruipen voor alles wat buitenlands is. Het zijn deze mensen, dragers der burgerlijke ideologie, die ons schaden en zullen blijven schaden", aldus het blad.

Het Franse blad „France Soir" schrijft: „Dit nieuwe soort antisemietisme schijnt als hoofdredenen te hebben: 1) toenadering tot de landen van de Arabische Liga om zodoende de taak der Westelijke mogendheden in het Midden-Oosten te bemoeilijken en 2) verwijdering van die elementen, die het vijandigst staan tegenover Duitsland teneinde een toenadering tot dat land uiteindelijk mogelijk te maken".

Er bestaat vrees voor massa-overbrenging van Joden naar Siberië

TEL AVIV, 13 Jan. - Israëlische deskundigen inzake Oost-Europese zaken spraken de vrees uit, dat het Kremlin op het punt staat een grootscheepse zuivering te houden onder Joodse functionarissen en ook stappen zal ondernemen tegen ganse Joodse gemeenschappen in de Sowjet-Unie. Sommigen vrezen massa-overbrenging van Joden naar Siberië. Het nieuws over de Russische beschuldigingen tegen Joodse geneesheren werd vandaag in Israël met grote bezorgdheid ontvangen. Sinds het proces en de terechtstellingen in Praag maakt men zich steeds meer ongerust over het lot der Joodse bevolking achter het IJzeren Gordijn. Van officiële zijde onthield men zich voorlopig van commentaar op de nieuwe beschuldigingen. Ook vreest men in terzake bevoegde kringen, dat Moskou besloten heeft de Joden in de Sowjet-Unie als onbetrouwbare elementen te beschouwen in geval van een wereldconflict.

Algehele zuivering verwacht in Oost-Duitsland

BERLIJN, 13 Jan. - Westberlijnse functionarissen verwachten, dat er tegen het komende voorjaar in Oost-Duitsland een zuivering of een staatsproces zal plaats vinden.

Bij dit proces zouden slechts 10 of 11 communisten betrokken zijn. Men verklaarde, dat waarschijnlijk geen der zeventig leiders van Oost-Duitsland en de communistische partij - de S.E.D. - bij een proces betrokken zal zijn.

De functionarissen zeiden, dat in Oost-Duitsland het vooronderzoek van een proces tegen Merker, vooroorlogs lid van het politieke bureau van de Duitse communistische partij, en Mueller, gewezen Westduitse communistische afgevaardigde, geëindigd is. Over de andere negen communisten, die berecht zouden worden, gaven de Westberlijnse functionarissen geen bijzonderheden.

Volgens het partijblad „Einheit" is de provinciale partijfunctionarissen aanbevolen de partijdiscipline beter in acht te nemen. Het blad klaagde over „wijdverspreide passieve ongehoorzaamheid met betrekking tot de besluiten van het centrale bestuur van de partij.

Westberlijnse bladen deelden dezer dagen mede, dat de Oostduitse regering een onderzoek naar de houding van hoge functionarissen van het ministerie van de machine-industrie en dat van de energie had beëindigd. Volgens deze bladen hadden Oostduitse functionarissen verklaard, dat deze ministeries „traag en slordig" werken.

INENTING TEGEN GRIEP IS VERPLICHT

NEW YORK, 13 Jan. - Het Amerikaanse leger heeft order gegeven alle Amerikaanse militairen in Europa en alle troepen der Verenigde Naties in Korea onmiddellijk tegen griep in te enten. In Europa, in het bijzonder in Duitsland, is onder het militaire personeel een „belangrijk" aantal gevallen van deze ziekte geconstateerd, terwijl in Korea slechts „sporadische" gevallen voorkomen.

Nachtmerrie dreef hem in het vuur

LONDEN, 13 Jan. - Een nachtmerrie, waarbij hij droomde te worden achtervolgd door een met een pistool gewapende man, heeft het leven gekost aan de acht-jarige George Page uit Liverpool. Voor hij in het ziekenhuis overleed, vertelde hij zijn moeder van zijn achtervolging. De moeder herhaalde het verhaal voor de rechter.

George, zo vertelde zij, was door de nachtmerrie zo bang geworden, dat hij in zijn slaap uit bed klom en de woonkamer van hun huis inrende. Dromend, dat de gangster hem steeds achterna zat, trachtte de radeloze George weg te komen. Hij klauterde over het haardscherm het vuur in. George werd wakker, toen zijn pyama vlam vatte en hij rende gillend naar de keuken. Mevrouw Page, die intussen wakker was geworden, bluste de vlammen en ging ijlings een deken halen om George te bedekken. Toen zij terugkwam, bemerkte zij, dat George een pan koud water over zijn lichaam had gegooid. George is aan zijn brandwonden overleden.

Henny Eman ontving monstercollectie "Delfts Blauw"

Tijdens zijn acht maanden lange verblijf in Nederland heeft de heer Henny Eman, zoals hij ons na terugkeer op ons eiland vertelde, contact gezocht met de Nederlandse handel en industrie teneinde te bevorderen, dat meer Nederlandse producten op Aruba zouden kunnen worden verkocht. Hij heeft er steeds op aangedrongen, dat men monstercollecties naar hier zou sturen; met foldertjes en andere drukwerken zou men nooit iets kunnen bereiken. De mensen hier willen zien wat er te koop is en heel vaak geldt in die gevallen: zien doet kopen.

De vorige week ontving de heer Eman een bezending verf in alle kwaliteiten en tinten en het is hem bij vergelijking op de Arubaanse markt gebleken, dat de verf - die van uitstekende kwaliteit is - hier goedkoper kan worden verkocht dan welk ander product uit andere landen dan ook. Gisteren kwam er een monstercollectie ‚Delfts Blauw' van de firma Sianto, Kunstaardewerkfabriek te Gouda. Er waren schemerlampen in allerlei vormen en modellen, sierpullen, bonbondozen, asbakken, sierstelletjes, boertjes en boerinnetjes. En de prijzen? De heer Eman heeft uitgerekend dat als veertig procent winst op die artikelen wordt berekend, de goederen nog tenminste honderd procent goedkoper zullen zijn dan thans in de Arubaanse zaken wordt gevraagd. Hij probeert nu de goederen aan een zakenman te verkopen, maar stelt daarbij zelf de verkoopprijzen vast, opdat de artikelen niet te duur zullen worden (wat naar zijn mening helemaal niet nodig is).

Weldra zal de heer Eman horloges ontvangen en verder kinder- en werkschoenen. Het is zijn bedoeling het contact tussen de Nederlandse industrie en de Arubaanse handel te verstevigen en daartoe vraagt hij zoveel mogelijk collecties aan van Nederlandse bedrijven. Het prijsverschil is zeer aanzienlijk gebleken.

OVERBOORD GESLAGEN

DEN HAAG, 14 Jan. - De kapitein van het KNSM-schip „Hermes", dat op de thuisreis is uit West-Indië, rapporteerde gisteren dat een der opvarenden ten Zuiden van de Azoren overboord is geslagen. Aan alle schepen werd verzocht naar de vermiste, wiens naam nog niet bekend is, uit te zien.

De Jappen waarschuwden de Russen

TOKIO, 13 Jan. - De Japanse regering heeft een „vreemde mogendheid" gewaarschuwd in verband met schendingen van het luchtruim boven Noord-Japan, namelijk het eiland Hokkaido. Noodzakelijke maatregelen ter voorkoming zouden worden getroffen in samenwerking met de Amerikaanse strijdkrachten, die de verdediging van Hokkaido verzorgen.

Een woordvoerder van het Japanse ministerie van buitenlandse zaken zeide, dat Amerikaanse piloten gevraagd zou worden vreemde vliegtuigen boven Japans gebied neer te schieten, indien zij weigeren te gehoorzamen. Sedert verleden zomer hadden 20 à 30 Russische vliegtuigen boven Japans gebied gevlogen. Binnenkort zou een diplomatiek protest volgen.

Een woordvoerder van de Amerikaanse ambassade verklaarde, dat de ambassade en generaal Clark hebben ingestemd met de Japanse verklaring.

DIRECTEUR BANK VAN BRAZILIË AFGETREDEN

RIO DE JANEIRO, 13 Jan. - Ricardo Jofet is afgetreden als directeur van de Bank van Brazilië. Met zijn ontslagbrief bood hij president Vargas een rapport aan, waarin het standpunt van de bank wordt uiteengezet ten aanzien van het katoengeschil. Jofet wordt tijdelijk opgevolgd door generaal Anapio Gomes, die de leiding had van de afdeling algemeen crediet der bank.

Gemoederen in Berlijn zijn nog steeds verhit

BERLIJN, 13 Jan. - De drie Westelijke commandanten van Berlijn en het Berlijnse stadsbestuur verschillen openlijk van mening over de wijze, waarop West-Berlijn tegen het optreden van Oostduitsers, die erop uit zijn personen te ontvoeren, moet worden beschermd.

De Berlijnse burgemeester, Reuter, heeft de Westelijke commandanten verzocht de Westberlijnse politie uit te rusten met machinepistolen. Thans zijn de Westberlijnse politiemannen bewapend met pistolen en, bij dienst aan de grens, met karabijnen.

Volgens een aantal Westberlijnse functionarissen is het noodzakelijk, dat de Amerikanen, Britten en Fransen tezamen met de Westberlijnse politie gaan patrouilleren precies zoals de Russen de Oostberlijners begeleiden.

De gemoederen in beide delen van Berlijn zijn nog steeds verhit vanwege de twee incidenten, die zich in de laatste dagen van 1952 aan de grens tussen de beide delen hebben afgespeeld en waarbij een Westberlijnse en een Oostberlijnse politieman om het leven zijn gekomen.

De Westelijke commandanten vrezen, dat, wanneer de Westberlijnse politie met machinepistolen wordt bewapend, dit een aanleiding zal kunnen zijn tot vuurgevechten. Berlijn zou dan nog eerder dan thans het ontbrandingspunt voor een volgende oorlog kunnen zijn, zo zegt men.

Maandelijks verdwijnen ongeveer tien tot vijftien personen uit West-Berlijn. Dikwijls worden leden van de Westberlijnse politie naar de Oostelijke sector gevoerd en na ondervraging vrijgelaten.

JOHN FOSTER DULLES heeft een onderhoud gehad met president Truman. Daarna bleek hij in een onderhoud met een journalist zeer goed gehumeurd, hoewel hij toch geen bijzonderheden verklapte...

VAN HEINDE EN VERRE

ROTTERDAM. - Alhier zijn de eerste drie van de 330 Engelse Centurion-tanks, die door Amerika in Engeland zijn besteld ten behoeve van de Nederlandse bewapening, outscheept. De totale waarde van de levering beloopt 60 milioen dollar.

DEN HAAG. - Minister Mansholt zal deze week een bezoek brengen aan Denemarken, West-Duitsland en Luxemburg om de Europese landbouw-integratie te bespreken. Vermoedelijk zal in Maart te Parijs een conferentie worden gehouden over de vorming van een Europese landbouwgemeenschap.

WASHINGTON. - De Verenigde Staten zullen de passen van de Amerikanen, die de door de communisten geleide vredesconferentie te Peking en Wenen hebben bijgewoond, intrekken. Het zou in totaal ongeveer veertig personen betreffen.

BIELEFELD. - Johan Agboka, voorzitter van de „Duitse Togofederatie" te Lome in Frans Togo, heeft gevraagd zijn land opnieuw onder Duits beheer te plaatsen, aldus een staatsfunctionaris te Bielefeld (Duitsland).

WENEN. - Het orgaan van de communisten in Tsjechoslowakije constateert in een hoofdartikel, dat de productie van melk en eieren in het land kleiner is dan voor de oorlog; de productie van groenten en suikerbieten blijft eveneens ver onder de raming. Er is een tekort aan steenkool.

HILL (UTAH). - Het wrak van een sedert Woensdag vermist transportvliegtuig is gevonden. Alle inzittenden, 37 militairen op de terugweg uit Korea en drie bemanningsleden, zijn omgekomen.

In kort bestek

NEW YORK. - Eisenhower heeft James Bryant Conant aangewezen tot Hoge Commissaris in West-Duitsland. In de afgelopen oorlog was Conant een vooraanstaand geleerde op het gebied van de kernsplitsing.

BUENOS AIRES. - In het afgelopen weekeinde zijn twaalf boeren en knechten omgekomen bij de strijd tegen de branden die de graanoogsten teisteren; vele anderen zijn in een ziekenhuis ondergebracht als gevolg van opgelopen verwondingen.

PARIJS. - Meer dan dertig Franse vliegtuigen hebben een aanval gedaan op een waterkrachtcentrale ten noorden van Hanoi. Het doel was de rijstoogst die afhankelijk is van kunstmatige bevloeiïng, te doen mislukken.

BONN. - Bondskanselier Adenauer heeft tijdens een persluneh verklaard nog nooit zo ongerust te zijn geweest over Duitsland en over West-Europa als op het ogenblik.

WASHINGTON. - Harriman heeft op een persconferentie gezegd, dat het gevaarlijk is als de republikeinse regering of het Congres de hulp van Amerika aan Europa te veel zou gaan besnoeien. Er zou daardoor vertraging ontstaan bij het bereiken van de veiligheid van de vrije wereld.

PARIJS. - De Westelijke ambassadeurs te Moskou hebben nota's overhandigd waarin Rusland wordt uitgenodigd wederom te onderhandelen over een vredesverdrag met Oostenrijk. Londen zou als de plaats van bespreking zijn voorgesteld.

Dr Van der Horst was veel te kort op Aruba

Veel te kort is dr Anthon van der Horst op ons eiland geweest, dat was de verzuchting die we vernamen gisteravond na het tweede en laatste concert op het mooie orgel in het Kerkgebouw van de Protestantse Gemeente alhier. Op Curacao heeft dr Van der Horst een complete cyclus af te werken en aanvankelijk lag het in de bedoeling dat dat ook hier zou gebeuren. Maar de organisatoren waren wat schuw geworden door vroegere minder prettige ervaringen met betrekking tot hoger cultuurgenot en derhalve werd de cyclus hier gecomprimeerd tot twee avonden. Achteraf bleek, dat een of twee avonden daaraan konden worden toegevoegd, maar van te voren kan men dat nimmer bekijken. In verband met het programma op Curacao was het niet mogelijk dr Van der Horst langer hier te houden, maar daar staat tegenover de prettige mededeling van de heer Hans Hermans, secretaris van het Comité tot bevordering van de Wetenschap op de Nederlandse Antillen, dat ernstig zal worden getracht de begaafde orgeldeskundige over een jaar weer naar hier te krijgen.

Gisteravond was dus het programma gewijd aan Bach en componisten na die tijd tot heden; een programma van uitersten dus, van de oud-klassieken naar de modernen. We hoorden na een toccata, koraalvariaties en enige andere werken van de grote Bach, een sonata van diens zoon Carl Philipp Emanuel Bach. Voorts werken van Anselm Viola, Johannes Brahms en Cesar Franck. Waarna we bij de componisten van deze tijd belandden: uit diens suite „In mode conjuncto" waren er van dr Van der Horst een trio capriccioso en een dialogo en tenslotte van Hendrik Andriessen diens „Toccata". Fijne werkjes, die met zeer veel aandacht werden beluisterd.

Na het concert waren er enige liederen van Bach en Haendel's beroemd „Hallelujah" uit The Messiah, gezongen door een versterkt Kerkkoor onder leiding van mevr. Alida Lampe. De vertolking was uitnemend en de begeleiding door dr Van der Horst liet - hoe kan het anders - niets te wensen over. Het is alleen maar jammer, dat het koor te weinig tijd was gelaten om nog meer in te studeren; misschien zal het een volgende maal mogelijk zijn een uitvoeriger koor-programma voor te bereiden.

Dr Van der Horst is vanmorgen naar Curacao teruggekeerd; hij zei de ons van het culturele leven op ons eiland een zeer goede indruk te hebben gekregen. Hij hoopt hierover t.z.t. te kunnen spreken voor de Nederlandse radio, waarbij hij o.m. gebruik zal maken van de gramofoonplaten welke hij ontving van Padu Lampe.

In het Vaticaan begon Maandag het geheime consistorie van kardinalen

VATICAANSTAD, 12 Jan. - Zoals bekend, is vandaag het geheime consistorie van kardinalen begonnen. Zij stelden zich samen met ruim honderd hoogwaardigheidsbekleders in het Vaticaan in een grote zaal op. Voorafgegaan door zijn lijfwacht, schreed de Paus daarna naar zijn troon, die aan het einde van de zaal was opgericht. Staande smeekte Hij de H. Geest om goddelijke bijstand voor de arbeid van het consistorie. De prefect der pauselijke plechtigheden, mgr Enrico Dante, sprak toen luidkeels de gebruikelijke Latijnse woorden: „Extra omnes" (eenieder naar buiten). Met uitzondering van de Paus en de kardinalen verwijderden zich allen uit de zaal. Officieren van de Zwitserse garde sloten hierop alle drie de ..., die naar de vergaderzaal leid... trokken de wacht voor ... gen. Het geheime cons... begonnen.

De Paus verhief zich ... troon en sprak zijn kardinalen achter de gesloten deuren toe. Aan het slot van zijn allocutie las hij hun de namen der nieuwe kardinalen voor. „Quid vobis videtur?" (wat lijkt het u toe?) vroeg hij. De kardinalen hieven hun scharlaken kalotjes op ten teken van instemming.

De nieuwe kardinalen zijn: aartsbisschop Maurice Feltin van Parijs, aartsbisschop Georges Francois Xavier Marie Grente van Le Mans (Frankrijk), aartsbisschop John Dalton van Armagh, aartsbisschop James Francis McIntyre van Los Angeles, aartsbisschop Paule Emile Leger van Montreal, aartsbisschop Josef Wendel van Muenchen, aartsbisschop Carlo Maria della Torre van Quito (Ecuador), aartsbisschop Fernando Quiroga y Palacois van Santiago di Compostella (Spanje), aartsbisschop Augusto Alvaro da Silva van San Salvatore dell Bahia (Brazilie), aartsbisschop Beniamino de Arriba y Castro van Tarragona (Spanje), aartsbisschop Crisanto Luque van Bogota, aartsbisschop Stepan Wyszynsky van Warschau, aartsbisschop Aloysius Stepinac van Zagreb, aartsbisschop Valeriano Gracias van Bombay, mgr Celso Costantini, titulair aartsbisschop van Theodosiopoli, secretaris van de congregatie Propagande Fides, aartsbisschop Giuseppe Siri van Genea, aartsbisschop Giacomo Lercaro van Bologna, aartsbisschop Marcello Mimmi van Napels, mgr Gaetano Cicognani, apostolisch nuntius in Spanje en titulair aartsbisschop van Aneira, mgr Pietro Ciriaci, apostolisch nuntius in Portugal en titulair aartsbisschop van Tarsus, mgr Borgongini Duca, apostolisch nuntius in Italie en titulair aartsbisschop van Heraclion, mgr Angelo Guiseppe Roncalli, apostolisch nuntius in Frankrijk en titulair aartsbisschop van Mesendria, mgr Giuseppe Alfredo Ottaviani, assesor van de H. Congregatie voor de Oosterse Kerk en titulair aartsbisschop van Ephesus.

Bij de verheffing van aartsbisschop Aloysius Stepinac van Joegoslavie tot de waardigheid van kardinaal zeide de H. Vader, dat Hem „niets anders voor ogen stond dan de beloning op speciale manier van zijn verdiensten". De Paus betuigde zijn droefenis over de afwezigheid van de Joegoslavische kardinaal. „Een andere grote droefenis, die onze ziel vervult", aldus de Paus, was de afwezigheid op de plechtigheid van de nieuwe Poolse kardinaal, aartsbisschop Stefan Wyszynsky van Gniezno en Warschau.

Russische medici zouden hebben getracht „het leven van Sowjet-politici te verkorten"

LONDEN, 13 Jan. - Het Russische persbureau Tass heeft gemeld, dat een groep Rusissche medici is gearresteerd, die poogden „het leven van Sowjet-politici te verkorten". De betrokkenen hebben bekend — aldus Tass — schuldig te zijn aan de doo van Zjdanof, een lid van het Politbureau. De meidei werden er ook van beschuldigd een aantal militairen te hebben willen doden o.a. de maarschalken Wassilewski, Goworof en Konjef. Het grootste deel dezer medici — nog altijd volgens Tass — behoorden tot een internationale Joodse organisatie.

In aansluiting op de weergave van deze berichten meldt Reuter dat Tass ook mededeelde dat andere personen ontmaskerd zijn als ex-agenten van de Britse geheime dienst. Zij saboteerden de behandeling van zieken door de gezondheid opzettelijk en op misdadige wijze te benadelen. Zij stelden verkeerde diagnosen door het karakter van de ziekten niet juist voor te stellen. Zo hadden zij de symptomen van een hartkwaal bij Zjdanog verzwegen en hem juist een middel toegediend adt schadelijk is voor het hart.

Maarschalk Wassilewski is minster voor het leger; maarschalk Konjef is opperbevelhebber van alle Russische grondstrijdkrachten. De organisatie „Joint", waartoe de medici behoorden, is volgens het persbureau Tass door de Amerikaanse geheime dienst opgericht zogenaamd om materiële hulp aan Joden in andere landen te geven maar in feite om leiding te geven aan ondergrondse activiteiten in een aantal landen. Professor Wowski heeft — volgens Tass bekend opdracht te hebben gekregen de leidende figuren uit de weg te ruimen. Zjdanof is in Augustus 1948 overleden.

Het officiële orgaan „Prawda" zegt, dat de ontmaskering van de bende een slag is voor het internationale Zionisme. Het blad viel de organen van de Staatsveiligheidsdienst aan wegens gebrek aan waakzaamheid, aangezien zij niet op tijd de orgainsatie heeft ontdekt.

Joegoslavie zal een president (Tito?) krijgen

BELGRADO, 12 Jan. - Edward Kardelj, waarnemend premier en minister van buitenlandse zaken van Joegoslavië, heeft vandaag aan de Nationale Vergadering een ontwerp-constitutie aangeboden, waarbij Joegoslavië voor het eerst een president (vermoedelijk Tito) zal hebben. Volgens het officiële Joegoslavische persbureau Tanjoeg heeft Kardelj, de voornaamste opsteller van het ontwerp, verklaard, dat de nieuwe grondwet niet louter een reorganisatie van het bestaande staatssysteem betekent, doch een volkomen nieuw staatsbestel in het leven zal roepen. Voortaan zal alleen de federale Nationale Vergadering het recht hebben federale wetten toe te passen, de meeste federale organen te kiezen en te ontbinden, het federale economische plan en de begroting op te stellen, de lijnen van het buitenlands beleid vast te stellen en andere vraagstukken zullen aan een volksuitspraak worden onderworpen. Er komt een federale raad, aldus Kardelj, die samengesteld en gekozen zal worden op dezelfde wijze als de bestaande federale Asesmblee. De Tweede Kamer van de Nationale Assemblee zal een volkomen nieuwe instelling worden, die de „raad van producenten" zal heten. Hij zal bestaan uit drie groepen, namelijk landbouwers, industriëlen en handwerklieden. De beide Kamers van de Nationale Vergadering krijgen niet dezelfde bevoegdheden. In geval van absolute meningsverschillen tussen beide Kamers zal de Nationale Vergadering worden ontbonden.

Een federale uitvoerende raad, door de Assemblee gekozen, zal het werk overnemen van het huidige kabinet en praesidlum, die zullen worden opgeheven. Aan het hoofd der regering komt een president te staan, die in zijn persoon de functies van premier en president van het presidium zal verenigen. De ministeriële portefeuilles zullen vervangen worden door permanente staatssecretarissen, die verantwooridng schuldig zijn aan de federale uitvoerende raad. Zij zullen het buitenlands beleid, het binnenlands beheer, de defensie, de nationale economie en de begroting behartigen.

Kardelj zeide verder, dat Joegoslavië het bewijs leevrt, dat het Sowjet-despotisme beslist geen onmisbare vorm van socialisme behoeft te zijn. Joegoslavië wist de smet weg van de socialistische en communistische naam, welke door Stalin is gberuikt om zijn staatssysteem, kapitalisme, despotisme en imperialistische hegemonie te bedeken en te rechtvaardigen. „De Joegoslaven bewijzen in de practijk, dat de democratie, op geen stukken na een monopolie van het kapitalisme, het bezit kan worden van de gehele bevolking onder voorwaarde van het sociallsme", aldus spreker.

MEVROUW ELEANO... heeft de Amerikaanse delegatie bij de Verenigde Na... maar zal als vrijwilligster verder werken in het belang v... Boven: bij het verlaten van het V.N.-gebouw nam ... hartelijk afscheid van de V.N.-politieman John A. An...

Weer een der vluchtelingen van Breda in Duitsland gearresteerd

EMMERIK, 13 Jan. - De uit Breda ontvluchte K. C. Faber is Zondagavond door de Duitse politie gearresteerd op verzoek van de recherche te Arnhem, die wist dat Faber een verblijfplaats had gevonden. Dit was in het huis van een zekere Schragmann, wiens vader al meer dan twintig jaar goed bevriend is met de familie Faber. Faber zocht evenals de andere ontvluchten zijn eigen weg en beschikte over een eigen adres. Hij liet zich rustig arresteren, want — zo zegt hij — uitleveren zullen ze me toch niet krachtens de bepalingen van de Duitse grondwet, die zeggen dat politieke vluchtelingen niet mogen worden uitgeleverd. Hij is thans in Kleef, in afwachting van de beslissing van het ministerie van justitie te Bonn.

Schragmann verklaarde het als een Christenplicht te beschouwen Faber te hebben geholpen. Het betreft hier geen misdadiger, maar een politieke vluchteiing. Schragmann verklaarde nimmer lid van de partij te zijn geweest. Zijn jongere zuster, de weduwe Maria Bruins, verklaarde wel eens te willen weten, wie Faber heeft verraden. Zij zeide daarbij te denken aan een bekende, een Duitser, die in Rotterdam werkt en voordien bij hen geregeld over de vloer kwam. Hij wist van Faber en ook dat er een beloning van duizend gulden was uitgeschreven.

Schragmann geeft toe, dat Faber straf verdiende, maar, zo zegt hij, Faber zat al zeven jaar en dat is rijkelijk genoeg. Ais wij hier allen die in dienst van de SS waren moesten opsluiten, hadden wij niet genoeg ruimte in onze gevangenissen. Faber had tegenover Schragmann verteld, dat hij in de bezetting alleen maar bij schietpartijen tegenwoordig was geweest, maar er niet aan had deelgenomen. Schragmann en zijn zuster hadden van de ontsnapping gehoord op 27 December in een uitzending van de Radio Nieuwsdienst. Schragmann had toen tegen zijn zuster gezegd: het zou mij niets verwonderen, als Faber hier komt, en enkele dagen later zei zijn zuster: je had gelijk, Faber is hier.

Toen de verslaggever van het ANP Schragmann onder het oog bracht wat Faber in de bezetting heeft gedaan, veranderde Schragmann niet van inzicht. „Jullie in Holland verleenden na de eerste wereldoorlog huisvesting aan Keizer Wilheim, die ook beschouwd werd als Kriegsverbrecher en leverden hem niet uit. Waarom zouden wij nu Faber wel uitleveren? Wij hier in Duitsland — zo zeide hij — hebben de haat allang overwonnen. Wij moeten verder."

De publieke opinie in Duitsland is naar het schijnt niet erg gevoelig voor zulke zaken. De bewoners van Emmerik, het stadje waar Schragmann woont, zien met passieve nieuwsgierigheid hoe de Nederlanders daar nu komen. Al het gerucht om de zaak Faber schijnt hen nauwelijks te raken.

OOK MET DEAN ACHESON heeft Winston Churchill tijdens zijn kort verblijf aan de Verenigde Staten van Noord-Amerika uitvoerig van gedachten gewisseld over de huidige wereldproblemen. De heren waren het niet helemaal eens, maar namen toch hartelijk afscheid van van elkaar.

Franse politiek en Europese defensie

De mogelijkheid om een kabinet te vormen heeft de radicaal-socialist René Mayer in de Franse Nationale vergadering weten te verkrijgen door aan de Gaullisten enkele belangrijke concessies te doen. Dezen stelden hun steun afhankelijk van bepaalde voorwaarden met betrekking tot het Europese Defensie Verdrag. Zij verlangden een clausule in dit verdrag, welke de eenheid van het Franse leger en de bescherming der Franse Unie zal waarborgen. De Gaullisten verzetten er zich tegen dat de van het toekomstige Europese Leger deel uitmakende Franse troepen slechts in de overzeese gebieden zouden kunnen worden gebruikt, wanneer het desbetreffende Hoge Commissariaat daartoe zijn toestemming zou hebben gegeven. Aanvankelijk weigerde Mayer op dergelijke suggesties in te gaan. In dit Commissariaat hebben ook Duitse vertegenwoordigers zitting, die dus mede hun goedkeuring aan een eventueel Frans verzoek zouden moeten geven, hetgeen een pijnlijke situatie zou kunnen scheppen. Te elfder ure zwichtte Mayer voor de op hem uitgeoefende druk en zegde toe rekening te zullen houden met de Gaullistische verlangens alvorens hij de ratificatie van het Defensieverdrag aan het parlement zou vragen. De kabinetsformateur werd in zijn besluit om tot deze concessie over te gaan gesterkt door de uitlating van aarschalk Juin, opperbevelhebber van de landstrijdkrachten van het Noord-Atlantisch Pact en inspecteur-generaal der Franse strijdkrachten, die bij een ontvangst te Straatsburg een pleidooi hield voor het sluiten van een algemene overeenkomst ter regeling van de overgangsmaatregelen, welke moeten worden genomen in afwachting van de ratificatie van het Defensie Verdrag. Deze overeenkomst zou er voglens Juin een moeten zijn, welke de gulden middenweg volgt, teneinde te zorgen dat Frankrijk niet de gelegenheid laat voorbijgaan om tot overeenstemming te geraken met Duitsland binnen het kader der Europese Gemeenschap. Zijn voortdurend aandringen op een spoedig meedoen van de Duitsers aan de Europese verdediging vindt zijn directe oorsprong in de overtuiging, dat slechts op deze wijze de verdedigingslinie in Europa „zover mogelijk naar het Oosten" kan worden verlegd. Juin vermeed zorgvuldig nogmaals te spreken ove rde Rijn als linie, nadat deze uitlating in deze zin enige tijd geleden zoveel schrik en beduchtheid in de West-Europese landen had teweeggebracht.

De Parijse Monde, die in een hoofdartikel de jongste uitlatingen van generaal Ridgway in de Noord Atlantische Raad naast die van maarschalk Juin in Straatsburg plaatst, enstateert met vreugde 'n grte eensgezindheid in beider opvattingen, voral wat betreft het standpunt, dat men zijn defensieplannen nolt mag opbouwen op de als basis aangenomen veronderstellingen ten aanzien van de tegenstander, maar dat men haar op concrete en tastbare mogelijkheden dient te plaatsen. In de Atlantische Raad was namelijk door enkele leden betoogd, dat de Sowjet-Unie niet het minste voornemen zou hebben West-Europa aan te vallen. Dit betoogde ook Eden in zijn radiorede. Hij constateerde bovendien, dat het tempo in de vorming van de West-Europese Defenise Gemeenschap aanzienlijk langzamer is geworden, terwijl het beeld in Zuid-Oost Europa, een belangrijke verbetering toont. Eden vestigde er de aandacht op, dat 18 maanden geleden de West-Europese gemeenschap het meestbelovend scheen te zijn, maar dat thans aan de verbeterde betrekkingen tussen Turkije, Griekenland en Joegoslavië hoopvoller verwachtingen kunnen worden verbonden. Zij streven evenwel naar het maximum aan samenwerking door middel van de politiek hunner regeringen, terwijl Farnkrijk, Duitsland en de Beneluxlanden zich juist richten op 'n super-nationale wijziging in hun betrekkingen. In voorzichtige bewoordingen hield Eden Frankrijk en Duitsland nog eens de noodzakelijkheid voor ogen zo spoedig mogelijk de defensieverdragen te ratificeren. Wijzelf kunnen geen voledig lid van de combinatie zijn, herhaalde hij, omdat onze belangen zich over de gehele wereld uitstrekken. aar dit neemt niet weg, dat Groot-Brittannië alle overeenkomsten inzake de Europese verdediging, voor zover die met zijn bealngen overeen stemmen, heeft geratificeerd en aan alle leden van de E.D.G. ed garanties heeft gegeven, waarom zij hebben gevraagd.

MEER DAN HONDERD geallieerde bommenwerpers namen deel aan het bombarderen van Kanggye, het communistische bevoorradingscentrum op ongeveer dertig mijl van de grens van Mantsjoerije. Acht en twintig grote gebouwen gingen in vlammen op; de roden hebben bij deze actie de bommenwerpers niet aangevallen.

Tropicabana

83

OP ZOEK NAAR EEN VROUW

„Dus als ik het goed begrijp," hervatte Pine, „dan bracht Bonnie je hierheen en jij stelde je in verbinding met Grace Rehak om haar te vertellen, dat je niets met me kon bereiken."

„Ja, zoiets. En ik bracht haar je voorstel over om persoonlijk met haar te spreken."

„Hoe nam zij dat op?"

„Dat weet ik niet. Er werd verder niet over gesproken.

Pine keek naar de grijze muur. Onder een der deuren was een dunne streep licht. Hij kon dat zien omdat het gespijkerde kleed niet helemaal tot aan de drempel reikte en de kier van de deur daardoor in de schaduw was gehuld. Het was geen onafgebroken lijn van licht, die Pine zag. Middenin werd die lijn verbroken door een voorwerp, dat zich even bewoog, dan weer stilstond en zich dan weer bewoog.

Pine liet zijn sigaret in de grote asbak vallen. Hij stond op, stak zijn handen diep in zijn broekzakken en slenterde op zijn gemak naar de grijze muur om een schilderij te bewonderen. Impressionistische schilderijen in blanke lijsten, die hem niets te zeggen hadden. Zij pasten volkomen in dat zonderlinge vertrek.

Een ogenblik later had hij de deurknop van de slaapkamer in zijn hand, voordat Whitney de gelegenheid had gehad op te springen van zijn bank. Hij zette zijn schouder er tegen aan en de deur vloog een halve meter open om dan terecht te komen tegen iets zachts.

Een vrouw slaakte een gil... niet van pijn, meer van schrik en de deur ging helemaal open. Zij probeerde zich met haar armen en handen zoveel mogelijk te bedekken, maar dat gelukte niet. Zij droeg niets anders dan een ragfijn zwart nachthemd, had vuurrood haar en een figuur als een Venus. En zij had nu geen notitieboekje in haar hand.

Er hing een ondraaglijke spanning in de lucht, die Pine trachtte te verbreken door op te merken:

„Neem me niet kwalijk, Miss......"

Een hand greep hem achter bij zijn kraag en rukte hem achteruit. Pine wankelde een stap achteruit en sloeg de rug van zijn hand in het gelaat van Whitney. De hand verdween van zijn kraag en een stem zei, hees van woede:

„Schoft die je bent!"

En een vuist kwam tegen Pine's rechteroog terecht.

Hierna duurde het enkele seconden voordat iemand zich bewoog. Whitney's gelaat was doodsbleek, behalve op de plaats waar Pine hem in het gezicht geslagen had. Ruth Abbott had een witte zijden kamerjas aangeschoten.

Pine trok zijn colbert recht en wachtte totdat het kloppen in zijn hoofd wat minder zou worden. Zijn oog begon al te zwellen, al was het dan ook geen harde klap geweest. Pine draaide zijn gastheer zijn rug toe, liep naar de tafel om zijn hoed te pakken en staarde door het venster naar buiten.

Toen hij zich weer omdraaide, was Whitney weer op de bank gaan zitten, maar de kamerjas viel nu open bij zijn knieën, die hij stijf tegen elkaar gedrukt hield. Hij had een sigaret genomen uit een gelakt doosje, dat op de tafel stond en stak met bevende hand de aansteker aan. Ruth Abbott was roerloos in de ingang van de slaapkamer blijven staan, in haar ogen een keiharde uitdrukking, die onheilspellender was dan felle haat. De stilte werd zwoel van spanning.

„Misschien had ik daar niet het recht toe, Whitney," zei Pine. „Ik heb er niets mee te maken met wie U op een stormachtige avond uw tijd doorbrengt. Maar ik moet Grace Rehak opzoeken en het gaat tijd worden, dat je me vertelt, waar ik haar vinden kan."

„Verdwijn, Pine, voordat ik je er uit gooi."

„Jij gooit niets! Luister, Whitney. Ik zoek een meisje, dat Laura Fremont heet. Ik geloof, dat Grace Rehak me kan vertellen waar zij is. Maar geen van die twee vrouwen wil gevonden worden. Drie verschillende vrouwen, die deze twee meisjes gekend hebben, zijn in de loop van de tijd gestorven en zij hebben die vrouwen eenvoudig vermoord om te voorkomen, dat zij iets zouden loslaten. Tot dusverre weet ik nog niet wie van de twee dat gedaan heeft, maar daar kom ik ook wel achter."

Stuart Whitney sloeg zijn ogen op en Pine zag, dat daarin een felle gloed was gekomen.

„Je bent gek met je moorden," gromde hij.

„Tot aan vanavond ben ik niet veel meer geweeest dan een toeschouwer," ging Pine voort. „Maar vannacht is nummer drie gestorven. Zij stierf terwijl ik met mijn hoofd in haar schoot lag en men zou mij ook wel koud gemaakt hebben, als de dader niet begrepen had, dat zij daarmee weinig zou opschieten.

Fietsen en bromfietsen in Nederland groter in getal dan men denkt

Ieder die wel eens in Nederland is geweest, weet welke plaats de fiets daar in het dagelijks leven inneemt. Voor het Nederlandse publiek is het gebruik van een rijwiel geen luxe of sport, maar noodzaak.

Meer dan de helft van de gehele Nederlandse bevolking woont in de grote steden. De afstand, die iemand daar scheidt van zijn werk, is veelal te lang om te voet te worden afgelegd en de trams en bussen schieten in het drukke stadsverkeer zo langzaam op, dat de fietser, die overal gemakkelijk tussendoor glipt, minstens zo vlug (en wel zo goedkoop) op zijn plaats van bestemming komt. Ook op het platteland i sde fiets een onmisbaar vervoermiddel voor de kinderen, die naar school moeten, voor boeren, die naar het land gaan en voor alle verdere personenvervoer op korte afstand.

Het is ruim 60 jaar geleden, dat de fiets in Nederland werd geïntroduceerd, en circa 50 jaar geleden, dat zij daar voor het eerst werd gefabriceerd. Hoewel het aanschaffen van een fiets een flinke uitgave betekende, maakte het toen reeds hoge welvaartsniveau van het Nederlandse volk het mogelijk dat de fiets binnen veler bereik kwam te liggen.

Thans zijn, naar ruwe schatting, circa 5 millioen fietsen in gebruik - het juiste aantal is, sinds het afschaffen van de rijwielbelasting, niet bekend - dat wil zeggen dat een op de twee inwoners (baby's en grijsaards meegerekend) een dergelijk vervoermiddel bezit. De binnenlandse markt kan derhalve moeilijk nog verder worden uitgebreid, zelfs is er sprake van een zekere verzadiging. Na de oorlog moest eerst nog een grote achterstand worden ingehaald; nu die is weggewerkt is de productie in hoofdzaak gericht op de regelmatige vervanging van oude exemplaren en op de export.

De Nederlandse fiets heeft zijn eigen ontwikkelingsgang doorgemaakt, die in enkele opzichten verschilt van die in andere landen. Als gevolg toch van het vochtige klimaat en van het feit dat de fietsen dagelijks gebruikt worden, eiste het publiek een rijwiel dat tegen roesten bestand was, en dat, na het gebruik, geen enkele zorg behoefde. Aan het gewicht werden geen bijzondere eisen gesteld, omdat dit in een vlak land als Nederland - in tegenstelling tot de bergstreken - van minder betekenis was.

Zo ontstond het klassieke Nederlandse rijwiel: niet licht, maar oersolide; geheel zwart gelakt (ook de velgen); met een terugtraprem (omdat velgremmen nikkelen velgen vereisten) en uitgerust met kettingkast, jasbeschermer, sliklap en bagagedrager (waarop tevens de kinderen mee naar buiten worden genomen). Dit type heeft zich tientallen jaren weten te handhaven en is ook nu nog in trek bij de oudere generatie. De voorkeur van de jongere generatie gaat echter meer en meer uit naar de nieuwere sporttypen in vrolijke kleuren, vol geflonker van verchroomde velgen en andere delen, licht van bouw en vlot van lijn. De voordelen van het oude type zijn grotendeels vervallen omdat nu het chroom en volkomen bescherming biedt tegen het roesten en slechts weinig onderhoud vraagt. Het inbouwen van een terugtraprem is niet langer vanzelfsprekend; de velgremmen zijn in ere hersteld. De velgen zijn zijn smaller en lichter, de banden eveneens; het smallere loopvlak geeft minder wrijving, de smallere spatborden minder weerstand. Ook de enigszins gebogen houding van de berijder vermindert de weerstand tegen de wind (in Nederland een zeer belangrijke factor).

Het lage gewicht maakt snel weg trekken en een lichtere gang mogelijk. Bovendien - en hier spreekt het persoonlijke element heel sterk - trekt de berijder (berijdster) van al dit moois direct de aandacht. Naast gebruiksvoorwerp is de sportfiets thans tevens pronkstuk geworden.

Voor de Nederlandse industrie is deze smaakverschuiving van het publiek heel belangrijk, want juist voor dit soort fietsen bestaat in het buitenland grote belangstelling.

De export wordt nu gesteund door de binnenlandse markt.

De kwaliteit van de nieuwe typen is, zo mogelijk, nog beter dan van de oude. De rijwielfabrikanten zijn er namelijk enkele jaren geleden toe overgegaan, in samenwerking met de Regering, een Instituut voor Rijwielontwikkeling (I. R. O.) op te richten, waar de nieuwe, hoogwaardige metalen op verschillende wijzen worden beproefd en waar researchwerk met betrekking tot de bouw van rijwielen wordt verricht. Deze instelling geeft thans exportcertificaten af voor rijwielen, welke aan de door haar gestelde eisen voldoen. Met deze rijwielen kunnen de Nederlandse fabrikanten volkomen tegemoetkomen aan de eisen van buitenlandse afnemers.

De Nederlandse rijwielnijverheid telde in 1951:

81 fabrieken
187 montageinrichtingen
22 framebouwerijen

290 bedrijven totaal

Onder rijwielnijverheid werd hierbij niet alleen het vervaardigen van rijwielen gerangschikt, maar ook die van bromfietsen, motorrijwielen, driewielers (carriers) motordriewielers, invalidenwagentjes, autopeds en kinderdriewielers. Als „fabriek" werd beschouwd het bedrijf, dat een of meer van de bovengenoemde producten vervaardigde uit eigengebouwde frames; als montageinrichting het bedrijf, dat die frames niet zelf bouwde maar die betrok van de frame-bouwerijen of van de fabrieken.

De omvang van de productie en de in- en uitvoer van rijwielen blijkt uit de onderstaande tabel:

	1938	1948	1949	1950	1951
		x 1.000 stuks			
productie	321,8	371,6	510,9	618,9	563,0
invoer	2,0	35,9	6,7	27,8	19,5
uitvoer	6,6	5,0	10,0	8,3	112,7

In deze opstelling zijn, behalve de rijwielen, ook de tandems, de bromfietsen en de rijwielen voor bromfietsen begrepen.

Behalve complete rijwielen worden ook rijwielframes gemaakt. Hiervan verliepen de productie en de in- en uitvoer als volgt:

	1938	1948	1949	1950	1951
		x 1.000 stuks			
productie	x	391,4	575,2	714,9	658,0
invoer	1,6	0,4	0,2	9,6	8,0
uitvoer	14,4	2,0	0,0	0,7	8,3

Men zou geneigd zijn uit beide bovenstaande tabellen te concluderen dat in Nederland meer frames worden gebouwd dan rijwielen In werkelijkheid echter wordt een deel der frames verkocht aan zelfmonterende grossiers, die niet bij de nijverheid zijn geteld. De totale productie van rijwielen is derhalve groter dan uit de eerste tabel valt af te lezen.

De rijwielproctie blijkt in de laatste drie jaren meer dan een half millioen stuks per jaar te hebben bedragen. In deze productie hadden de fabrieken het grootste aandeel, in 1951 zelfs 81 pct.

Wat ook opvalt is de sterke stijging van de export in 1951, die de verminderde afzet op de binnenlanse markt voor een groot deel heeft opgevangen. Van ouds bezat Nederland een export van rijwielen met name naar het voormalige Nederlands-Indië en Suriname. Na de oorlog ontstond echter de behoefte aan een ruimere spreiding van de export. Zij werd onder meer bevorderd door het oprichten van een exportcombinatie. In 1951 telde Nederland 9 verschillende landen onder zijn afnemers, waarvan en Republiek Indonesië, Brazilie en Suriname de belangrijkste waren.

Interessant is in Nederland de opkomst van de „bromfiets" (een rijwiel met een hulpmotor met een cylinderinhoud van minder dan 50 cc). het gebruik van dit vervoermiddel heeft in Nederland een grote vlucht genomen, nadat de Regering had beslist, dat hiervoor geen rijbewijs werd vereist en dat het op de meeste rijwielpaden mocht worden gebruikt.

Het aantal bromfietsen bedroeg:

op 1 Augustus 1949	4.500
1 Augustus 1950	55.000
1 Augustus 1951	148.000
1 Augustus 1952	218.000

x - onbekend.

Op het ogenblik zijn in Nederland meer bromfietsen op de weg dan personenauto's.

De productie kwam eerst in 1949 op gang en ontwikkelde zich als volgt:

1949	11.503
1950	59.343
1951	72.158
	143.004

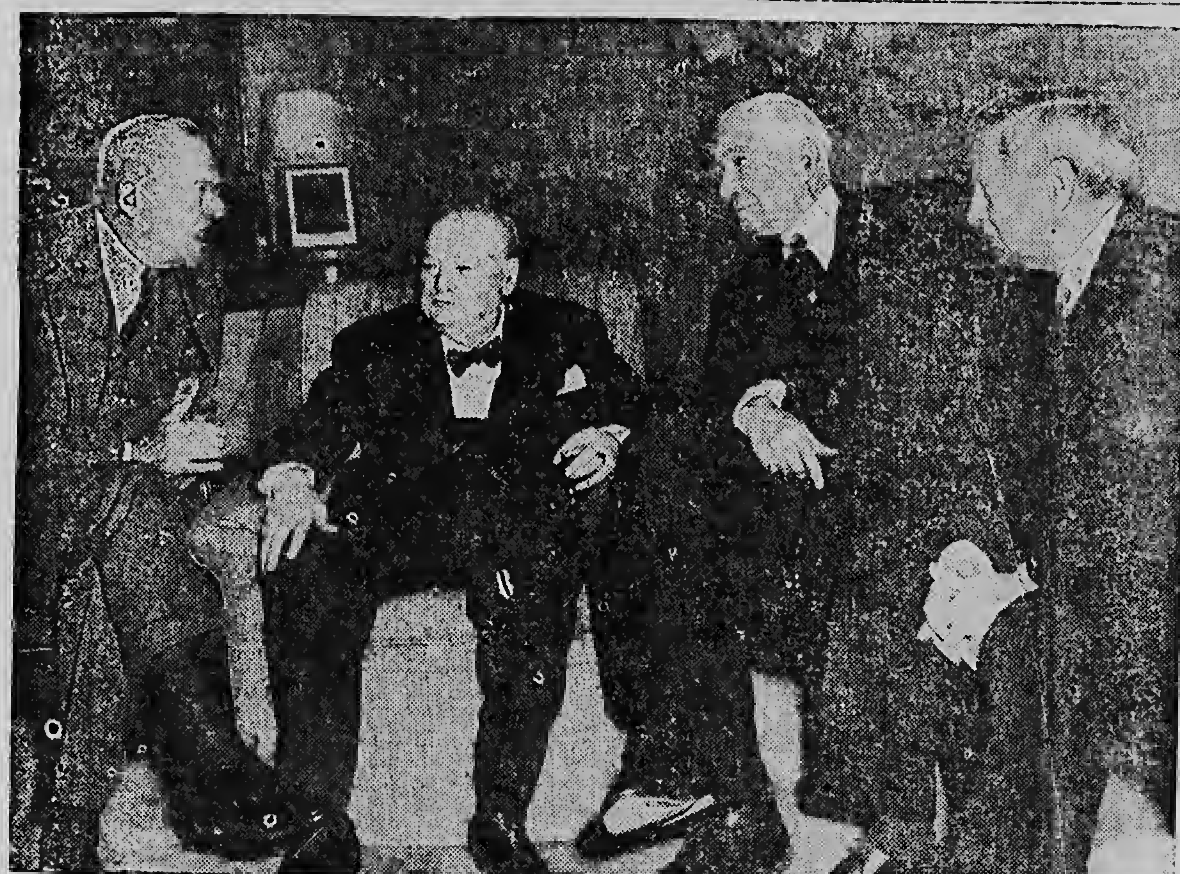
In tegenstelling tot de fietsen zelf worden de motortjes niet alle in Nederland gefabriceerd. In 1951 (het eerste jaar, waarin de motortjes afzonderlijk in de statistieken werden vermeld) voerde Nederland 45.168 stuks in. De uitvoer beliep in diezelfde periode 13.181, terwijl bovendien 10.897 complete bromfietsen het land verlieten. De invoer van bromfietsen is vrijwel te verwaarlozen, zij bedroeg in 1951 slechts 31 stuks.

Een groot deel van de door de industrie en de detailhandel benodigde onderdelen wordt in Nederland zelf vervaardigd, zoals voorvorken, sturen, spaken, nippels, velgen, terugtrapnaven, bracketassen, pedalen, binnen- en buitenbanden en zadels.

De Nederlandse industrie levert ook veel van het toebehoren zoals lampen, dynamo's, bagagedragers, kettingkasten, bellen, sloten, tassen, pompen en pompslangen. En deze opsomming is nog geenszins volledig. De productiecapaciteit van een aantal fabrieken van onderdelen is zo groot, dat men zich op de export kon gaan toeleggen. De verhouding tussen in- en uitvoer blijkt uit onderstaande opstelling:

		Invoer 1951	Uitvoer 1951
Binnenbanden	(stuks)	314.616	1.315.210
Buitenbanden	„	460.339	948.267
Verlichtingssets	„	248.469	452.627
Losse schijnwerpers	„	71.537	101.107
Losse dynamo's	„	393.643	169.671
Pedalen	(paren)	1.060.512	110.818
Overige	(guldens)	23.082.000	10.887.000

De uitvoer ging in 1951 naar meer dan dertig landen.

Hier is een foto van de conferentie welke Winston Churchill heeft gehad met John Foster Dulles (links), de door Eisenhower benoemde minister van buitenlandse zaken. De bespreking vond plaats ten huize van Churchill's gastheer, Bernard Baruch (tweede van rechts) en daarbij was ook aanwezig de nieuwe ambassadeur in Engeland, Winthrop W. Aldrich.

Een soldaat is nog geen vechtjas

Militaire psychiater moet de commandant adviseren

Iedere commandant is terdege doordrongen van het belang van een goede verzorging van zijn materieel, veel minder is men er zich echter van bewust, dat ook het levende materiaal van een gevechtseenheid op kwaliteit moet worden gehouden. Deze opmerking vormde het uitgangspunt voor een lezing, welke generaal-majoor dr J. T. Wilkens. Inspecteur van de Geneeskundige Dienst bij de Koninklijke Landmacht te Den Haag heeft gehouden over de taak van de militaire psychiater bij het opvoeren van de gevechtskracht van het leger.

Men schijnt er, zo schrijft Dr. Wilkens, vaak van uit te gaan, dat elke jongeman, die wordt ingelijfd en getraind, ook goed kan opereren in het gevechtsterrein; het vermogen daartoe loopt echter bij verschillende militairen uiteen.

De ervaring heeft uitgewezen, dat er in een leger ook veel functis te vervullen zijn, voor welke men niet hoeft te beschikken over de hoogste gevechtskwaliteiten. Selectie van de dienstplichtigen is derhalve gewenst en zij dient na de keuring op grond van de praktijk te worden voortgezet; het gaat daarbij vooral om de geestelijke kwaliteiten.

Menige aanval van de tegenstander doet eerder de geest dan het liehaam breken en wat vroeger min of meer onbewust werd toegepast — de krijgstooi van wilde stammen en de berenmutsen uit de Napoleontische tijd — is thans uitgegroeid tot de psychologische oorlogsvoering. De soldaat staat eenzamer; het geruststellende gevoel van temidden van zijn kameraden te verkeren moet hij in het gevechtsterrein vaak missen; de steun naast zich kan hij dikwijls niet waarnemen. Dit maakt opvoering van het geestelijk potentieel mintsens even belangrijk als die van het lichamelijk potentieel.

Bij de keuring worden de militairen ingedeeld naar intellect en psychische stabiliteit; zij krijgen dan een code-kwalificatie, welke hun zelf onbekend dient te blijven. Deze code kan later worden aangevuld en verbeterd. De geestelijk minder geschikten zullen op grond van die codering worden ingezet op plaatsen, waar geen direct gevaar dreigt. Men moet deze vorm echter behoedzaam hanteren: koks bijvoorbeeld bezetten even goed als de vechtende militairen een belangrijke plaats in de troep en men kan zich niet veroorloven in de keuken voor de helft minder geschikte person ente plaatsen. Het is de taak van de militaire psychiater hier de commandant te adviseren om tot een verantwoorde selectie te komen.

In oorlogstijd blijkt veertig tot zeventig procent van degenen, die zich op de bataillonshulppost melden patiënten te zijn met afwijkingen op psychiatrisch gebied. Bij juiste behandeling kan het overgrote deel van deze patiënten na zeer korte tijd weer naar het front terugkeren. De beste resultaten worden bereikt bij een zo vroeg mogelijk ingestelde behandeling zo dicht mogelijk achter het front.

Radioprogramma

Golflengten:
Curom: 415,5 en 59,88 m.
Avros: 19,4 m.
Radio Nederland Wereldomroep: 13.96, 16.88, 19.71, en 25.87 m, 16.88, 25.57 en 31 m.

VANDAAG:

Curom:
17.30 muzikale uitzending voor de jeugd (Pap.); 17.50 gram. pl. 18.05 gelukwensen; 18.15 dinermuziek; 18.45 nieuws; 19.00 Papiament; 19.30 reclame; 20.30 voor de Bovenwinders; 21.00 con junto-programma; 21.45 reclame; 22.15 vandaag en morgen; 22.30 sluiting.

Avros:
15.30 reclame; 16.30 voor de jarigen; 17.00 voor kinderen; 17.10 jazzclub; 18.00 Indonesische muziek; 18.40 nieuws; 19.10 klassiek concert; 20.55 nieuws en sluiting.

Radio Nederland:
19.00 opening en nieuws; 19.10 intermezzo; 19.14 nieuwsjournaal; 19.22 fragmenten uit operette „Old Chelsea"; 19.48 „Het is maar een weet"; 20.08 Westindische rubriek (met Antilliaanse muziek en groeten voor militairen); 20.38 mondaccordeons; 20.49 Catholica; 20.55 avondgebed; 20.58 sluiting.

DIVERSEN

Vandaag hebben nachtdienst:
Oranjestad: Botica Oduber.
San Nicolas: Botica Centraal.

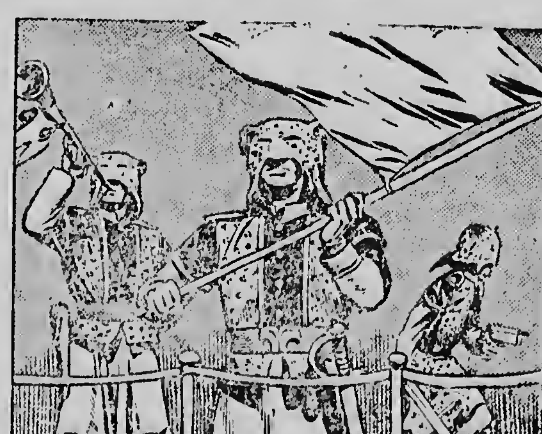
Sluiting luchtmail Nederland:
Dinsdag 2.45 n.m.
Woensdag 4.00 n.m.
Zaterdag 2.45 n.m.

De ondergang van Atlantis (62)

ERIC DE NOORMAN door Hans G. Kresse

Bijna op hetzelfde moment, dat Eric voor Kirasso geleid werd, stormde een opgewonden luipaardofficier het platform op, waar Winonah en Tubalah juist ontdekt hadden, dat de man, die men naar het schavot bracht, niet Eric, doch een vreemde was. „Generaal, generaal," hijgde de officier, „onze plannen zijn misgelopen... De Noorman is in handen van Kirasso en staat op het punt onthoofd te worden...!" Winonah zag alles voor zich in het rond draaien en zij moest zich vastgrijpen aan de balustrade om niet te vallen. Tubalah stormde met grote sprongen voorafgegaan door de luipaardofficier en enkele manschappen het podium af, naar de plaats waar Eric terechtgesteld werd.

De achtergebleven luipaardofficieren zwaaiden de witte vlag, het teken tot de strijd. Hierop hadden de duizenden Atlantiden met smart gewacht. Onder luid gejoel en geschreeuw stortten de volgelingen van Eric zich op de mannen van Kirasso... Terwijl aldus op het plein voor de citadel de strijd voor de vrijheid ontbrand was, stond Kirasso, niet vermoedend dat zijn rijk wankelde, met een tevreden gezicht toe te zien, hoe de beul zijn bijl hief, boven de knielende Eric. Met grote angstogen stond de trouwe Pum-Pum toe te zien, maar toen de beul de bijl hief werd het het arme kereltje te machtig en met een snik sloot hij de ogen...

De Arubaanse Courant

SECCION PAPIAMENTO

Harriman ta opone contra limitacion di ayudo na Europa

Esaki lo causa strobacion den seguridad mundial

WASHINGTON - Dialuna Harriman a declara durante un conferencia di prensa cu ta peligroso si e gobierno Republicano of Congreso bai limita e ayudo di America na Europa mucho. Esaki lo causa strobacion den alcance di seguridad pa mundo libre. Si esaki worde haci mucho laat of ariba un base mucho poco esaki lo trece un risco di agresion adicional for di banda di Kremlin.

Pesey el a suplica pa concedi e 7½ milliard dollar cu Presidente Truman a pidi completamente pa e obheto aki.

Mas of menos setento por ciento di e suma aki lo worde usa pa remisionnan di arma y pa ponemento di ordenan cerca industrianan Europeano. El a participa cu el taprefera ayudo „off-shore" ariba ayudo directo. Dia 20 di Januari Harriman lo baha como hefe di e programa Americano pa ayudo mutuo.

Dos obrero di Gobierno seriamente herida den un accidente [illegible] Serce Fierno

Ayera mainta dos obre[illegible]bierno, Srs. Pieter Kelly [illegible] Rasmijn a worde seria[illegible]da. Ariba instruccion di [illegible] kende a duna auxilio e dos [illegible]bernan aki mester a worde tuma den Hospital San Pedro; Rasmijn a haya algun herida seria den carni na su braza y na su pia: Kelly a worde seriamente herida na su pia drechi, como consecuencia di cual probablemente el a worde kibra na varios camina.

E explosion a socede den cobamento di geet pa waterleiding. E beitel di e mashin di groin a coi ariba un patroonchi di dynamiet den terra, causando esaki di explodi. Hoofagent N. Hilhorst di recherche na Santa Cruz a haci un investigacion como consecuencia di e accidente y a determina cu e accidente no ta un caso cu a socede cu proposito.

Drante hopi anja caba watervoorzieningsdienst ta haci uso di [illegible]terialnan explosivo den cobamento di geet pa waterleiding y e [illegible] cu ta worde sigui ta duna un gran garantia di seguridad. Nan ta cuminza habri e terra cu algun explosion y despues di cada explosion ta worde investiga si tur e patroonchinan a bula. Esaki por worde constata masha simplemente door di controla si tur wayanan di comunicacion a kibra. Ta socede sinembargo cu patroonchinan no ta bula, pero e ora ey tur esfuerzonan ta worde repeti y si tur esaki fracasa, e patroonchinan peligroso ta worde repeti y si tur esaki fracasa, e patroonchinan peligroso ta worde saca afor cuidadosamente. Por word considera manera un casualidad inafortunada cu e biaha aki tur e wayanan cu cual e patroonchi tabata marra na e pistool tabata destrui sin cu un explosion normal a tuma lugar.

Nos ta spera mehoranza pronto pa Srs. Kelly y Rasmijn.

BYRANT NOMBRA COMO ALTA COMISARIO DEN ALEMANIA OCCIDENTAL

NEW YORK - Eisenhower a nombra James Byrant Comant como Alta Comisario den Alemania Occidental. Durante segunda guerra mundial Comant tabata un sabio prominente den terreno atomico. El tabata pertenece na circulo di amistad directo di ex-president Roosevelt.

VARIOS CONUCERA A MURI COMO CONSECUENCIA DI CANDELANAN NA ARGENTINA

BUENOS AIRES - Durante fin di siman cu a pasa en total diez-dos cunucero a perde nan bida den e lucha contra e candelanan cu ta causa pierdonan grandi na cosecha di maishi na Argentina. Manera ta conoci autoridadnan na Argentina ta atribui e candelanan aki na sabotage. Segun otro noticianan, sinembargo, no ta imposible cu hopi ta worde causa door di spartmento di vonknan di candela for di den locomotoranan.

POR FIN UN PROGRAMA CULTURAL ATROBE

Por fin un programa di pelicula cultural a worde formula atrobe. Sr. J. van Zijl lo pasa e peliculanan Diabierna anochi na 8:00 'or den Club Surinam na San Nicolas. 22 di Januari den Cultuurcentrum (ocho 'or) y dia 23 di Januari den Club di St. Martin de Porres na Santa Cruz (siete 'or y mei). E programa ta inclui: 1. un bunita pelicula tocante bida di animalnan cu algun retratonan bunita di naturaleza; 2. revista deportivo; 3. reportaje interesante tocante Colombia; 4. tres pelicula di color, tuma door di Henk Weener, di Isla Ariba y 5. un bunita presentacion musical. Prijs di entrada, manera antes, ta 25 cents pa persona; muchanan bao diez-cuatro anja no por drenta sin companjero.

RIDDER VAN DULST NAAR CURACAO

Morgenochtend verlaat een bekend stadgenoot, de heer J. (Ridder Militaire Willemsorde) van Dulst ons eiland. De heer Van Dulst is overgeplaatst naar de C.P.I.M. op Curacao en ofschoon wij de populaire heer Van Dulst zeer ongaarne zien vertrekken, wensen we hem heel veel succes in zijn nieuwe werkkring.

De heer Van Dulst vertrekt met het ochtendvliegtuig van acht uur.

NAAR JAPAN VIA NOORDPOOLGEBIED

OSLO, 13 Jan. - Volgens het te Oslo verschijnende blad ‚Aftenposten" is de Scandinavische luchtvaartmaatschappij (S.A.S.) van plan een passagiersdienst op Japan te openen, welke via het Noordpoolgebied zal gaan.

De eerste twee vluchten zullen in Mei a.s. worden gemaakt. Er zal dan personeel van het Noorse veldhospitaal in Korea via Tule op Groenland en Fairbanks (Alaska(naar Tokio worden overgebracht. De dienst zal worden gevlogen met DC-6B's, hetzelfde type als waarmede onlangs vluchten zijn gemaakt van Los Angeles via het Noordpoolgebied naar Kopenhagen.

EINDELIJK WEER CULTUREEL FILMPROGRAMMA

Er is dan eindelijk weer een cultureel filmprogramma samengesteld. De heer J. van Zijl zal draaien op Vrijdagavond in de Club Suriname te Sint Nicolaas (acht uur), op 22 Januari in het Cultuurcentrum (acht uur) en op 23 Januari in de R.K. Club te Santa Cruz (half acht). Het programma omvat: 1. een aardig dierenfilmpje met prachtige natuuropnamen; 2. sportrevue; 3. belangwekkende reportage over Colombia: 4. drie kleurenfilms, opgenomen door Henk Weener, van de Bovenwinden en 5. een vlotte muziekfilm. Toegangsprijs steèds een kwartje per persoon: kinderen beneden veertien jaar hebben zonder geleide geen toegang.

WEER UITZONDERLIJKE FILM VAN DE FILMLIGA

Het bestuur van de Filmliga Aruba is de laatste tijd wel gelukkig met de producten die uit Nederland worden toegezonden. Voor werkelijk bijzondere films blijkt wel belangstelling te bestaan en het ledental van de Filmliga is dan ook stijgende. Morgenavond zal in het Theater Rialto weer een normaalfilm worden vertoond: „Sous le ciel de Paris", in 1950 vervaardigd door Julien Duvivier, de maker van o.m. „Carnet de bal" en „Pepe le Moko".

„Onder de hemel van Parijs stroomt de Seine. Denise, [illegible] uit haar kleine stadje, [illegible] de rivier en ziet het [illegible] aan. Het lijkt wel of all[illegible] hier schik hebben, zegt [illegible] zingende verlokking doet Parijs zich aan haar voor, en het omarmt haar. Ieder jaar lijkt de grande ville er aan bekoring bij te winnen en meer jeugd door grotere ouderdom te verkrijgen. De Seine wiegt in haar loop de gedachten van wie Parijs bevolken, en het werk van een knap filmkunstenaar legde die bloot," aldus een der Nederlandse perscommentaren op „Sous le ciel de Paris", een film van de Lichtstad, die ook de stad van de duisternis kan zijn.

Morgenavond dus in Rialto; aanvang half tien. Alleen toegang voor Ligaleden.

Nederlandse regering moet beslissing van Duitse rechter afwachten

DEN HAAG, 13 Jan. - Vernomen wordt, dat het niet in het voornemen van de Nederlandse regering ligt de Duitse regering de uitlevering te verzoeken van de uit Breda ontsnapte oorlogsmisdadigers. Een uitleveringsverzoek vereist 'n langdurige procedure, waarbij in Duitsland vele instanties betrokken zijn. Daarom heeft Nederland uitwijzing gevraagd. Daarvoor is in Duitsland een juridische beslissing nodig om de vraag, of men hier al of niet met politieke vluchtelingen te maken heeft. Zou de Duitse rechter deze vraag bevestigend beantwoorden, dan zou art. 16 der Duitse Grondwet ook uitwijzing verbieden.

Bij het bezoek, dat de Nederlandse tijdelijke zaakgelastigde aan bevoegde instanties te Bonn bracht beloofde de Duitse regering meer doortastend op te treden om de ontvluchten in handen te krijgen. Het wordt niet onmogelijk geacht, dat de arrestatie van Faber j.l. Zondag het eerste resultaat was van het bezoek van de Nederlandse zaakgelastigde.

Geboren:

Geertruida Elisabeth
dochter van
A. L. Born
en
J. M. Born-Been

Oranjestad, 12 Januari 1953
San Pedro Hospitaal

Caida di Atlantis (48)

ERIC DE NOORMAN pa Hans G. Kresse

Desconfianza y susto tabata na mata e Egyptiano awor cu el a alcanza punto mas halto di su poder. El tabata sabi cu pueblo di Atlantis tabatin masha rabia ariba dje. Hopi tempo caba el a kita su bistirnan di Egypte y a cambia nan pa bistirnan luhoso y imposante di aristocracia di Atlantis... Yen di desconfianza el tabata contempla e figura acercando di Eric bisti como coronel di leopardo. Pa tur seguridad Kirasso a duna su general un senjal pa bini mas acerca. Y despues el a comanda: „Yega acerca!" Eric a cumpli cu e suplica aki. Su plan no tabatin mucho chens di bai door mas y el tabata molestia su sesonan pa por hustifica su audiencia... „Kiko bo ta desea?" e Egyptiano a puntra, ora Eric a yega te poco dilanti di e trono. „Mi ta bini cerca bo cu noticia importante", e Normano a contesta, cambiando su voz mas tanto posible. Cu wowonan mitar cerra e Egyptiano tabata scucha Eric a hesita, kiko el mester ganja e homber? E hesitacion aki a resulta malo pe. Di repente e Egyptiano a lamta for di trono y a grita: „Coi e homber aki! Mi no ta confie'le.!"